

RAADSVOORSTEL

Voorstel onder
verantwoordelijkheid van : Auditcommissie Heeze-Leende

Onderwerp : Onderzoek naar de lessen uit de raadsperiode 2022-2026 ten behoeve van de nieuwe gemeenteraad

Programma : Dienstverlening en Bestuur

Voorstelnummer : Rv. 26.42

Rondetafelgesprek : 7 en 8 september 2026

Opiniërende/Besluitvormende
raad : 21 september 2026

Aan de raad,

Wat houdt het voorstel in het kort in (max 4 regels):

De Rekenkamer A2-gemeenten heeft onderzoek gedaan naar de lessen uit de raadsperiode 2022-2026 ten behoeve van de nieuwe gemeenteraad. Het rapport bevat conclusies en aanbevelingen gericht op de verdere versterking van het functioneren van de raad. Voorgesteld wordt om prioriteiten te kiezen waar door de raad aan wordt gewerkt, met ondersteuning van de griffie en ambtelijke organisatie.

Wat is het probleem / waarom moet de raad hierover een besluit nemen?

De overgang naar een nieuwe raadsperiode biedt een natuurlijk moment om te reflecteren op de ervaringen uit de afgelopen bestuursperiode en deze ervaringen te benutten voor de toekomst. De Rekenkamer heeft de ervaringen van raadsleden onderzocht en vertaald naar lessen en aanbevelingen voor de nieuwe raad. Het is aan de raad om een standpunt in te nemen over deze aanbevelingen en richting te geven aan de verdere opvolging ervan.

Eerdere besluitvorming over dit onderwerp:

Op 24 augustus 2026 heeft het Presidium het voorstel voor de routing van het Rekenkamerrapport Overdracht nieuwe raad Heeze-Leende geagendeerd voor bespreking. Toen is ingestemd met de behandeling van het Rekenkamerrapport in de RTG van 8 september en aansluitend in de raadsvergadering van 21 september.

Wat zegt het raadsprogramma hierover en/of welke kaders heeft de raad hierover al meegegeven?

De gemeenteraad van Heeze-Leende heeft in het Raadsakkoord 2026-2030, vastgesteld tijdens de raadsvergadering van 7 mei 2026, de ambitie uitgesproken om de komende bestuursperiode samen te werken vanuit gedeelde verantwoordelijkheid. Het is wenselijk dat het functioneren van de raad aansluit op het gezamenlijk nastreven van een sterke, leefbare en toekomstbestendige gemeente met vier vitale kernen. De aanbevelingen uit het rapport sluiten aan bij deze uitgangspunten.

Toelichting op het voorstel:

RAADSVOORSTEL

De auditcommissie heeft dit voorstel opgesteld vanuit een procedurele en faciliterende rol. Het voorstel is gebaseerd op de feiten, conclusies en aanbevelingen zoals opgenomen in het rekenkamerrapport en beoogt deze op een zorgvuldige wijze ter besluitvorming aan de raad voor te leggen. De auditcommissie spreekt zich hierbij niet uit over politieke afwegingen of inhoudelijke standpunten, maar beperkt zich tot een objectieve weergave van het onderzoek en de daaruit voortvloeiende processtappen.

De Rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar de ervaringen van raadsleden en fractievertegenwoordigers uit de periode 2022-2026. Uit het onderzoek komt naar voren dat de raad terugkijkt op een periode met verbeterde onderlinge verhoudingen en een constructieve bestuurscultuur. Tegelijkertijd ervaren raadsleden beperkingen in sturing, voortgang en prioritering. Daarnaast worden aandachtspunten benoemd op het gebied van politieke meningsvorming, informatievoorziening, rolopvatting van raadsleden, benutting van instrumenten en ondersteuning van de raad.

De Rekenkamer concludeert onder andere dat:

- sprake is van een sterke relatiecultuur, maar beperkte sturingskracht;
- gebrek aan prioritering leidt tot versnippering;
- het politieke gesprek onvoldoende is ingebed in het proces;
- de informatievoorziening de raad onvoldoende ondersteunt in zijn rol;
- rolopvatting, met name bij nieuwe raadsleden, niet altijd expliciet is;
- de raad zijn instrumenten en positie nog onvoldoende benut;
- het inwerken en ontwikkelen van raadsleden versterking vraagt.

Om deze punten te verbeteren doet de Rekenkamer zeven aanbevelingen voor de nieuwe raad;

- Versterk focus en prioritering;
- Organiseer het politieke gesprek eerder in het proces;
- Versterk de kaderstellende rol;
- Verbeter de vindbaarheid en bruikbaarheid van informatie;
- Investeer in inwerken en ontwikkeling van raadsleden;
- Maak expliciete afspraken over bestuurscultuur en debat;
- Versterk de ondersteuning van de raad.

Uitkomsten rondetafelgesprek

Tijdens het rondetafelgesprek van 8 september 2026 heeft de raad de aanbevelingen uit het rekenkamerrapport besproken. Daaruit zijn vier prioriteiten naar voren gekomen :

- versterken van focus en prioritering;
- het politieke gesprek eerder in het proces organiseren;
- versterken van de kaderstellende rol van de raad;
- verbeteren van de vindbaarheid, toegankelijkheid en kwaliteit van informatie.

Een nadere uitwerking van deze prioriteiten is opgenomen in bijlage 'Uitkomsten rondetafelgesprek m.b.t. Rekenkamerrapport Overdracht nieuwe raad (8 september 2026)'.

Wat zijn de argumenten om dit zo te gaan doen?

De aanbevelingen zijn herkenbaar voor de raad.

De conclusies aanbevelingen geven de ervaringen van de raad goed weer.

Ze zijn gebaseerd op interviews met vrijwel alle raadsleden en fractievertegenwoordigers uit de afgelopen raadsperiode.

De aanbevelingen zijn gericht op versterking van de positie en het functioneren van de raad.

RAADSVOORSTEL

en richten zich op aansprekende aspecten als prioritering, kaderstelling, debat, informatievoorziening en ondersteuning van raadsleden. Het rapport geeft hierdoor goede aangrijpingspunten voor een nadere uitwerking door raad en griffie.

Daadwerkelijk werk maken van aanbevelingen.

We benutten het rekenkamerrapport door dit om te zetten naar een duidelijk handelingsperspectief voor raad, griffie en organisatie. Door de leerpunten vanuit de vorige raadsperiode te gebruiken, kunnen we het functioneren van de raad verbeteren en beter aan laten sluiten bij het werken met een raadsprogramma. De voorgestelde prioritering zorgt voor focus.

Wat willen we met dit voorstel bereiken (beoogd resultaat)?

Met dit voorstel wordt beoogd om als raad tot breed gedragen prioriteiten te komen, waar we met elkaar de schouders onder zetten en op aanspreekbaar zijn.

Zijn er alternatieve mogelijkheden overwogen? Zo ja welke?

n.v.t.

Welke beleidsmatige of juridische consequenties heeft dit voorstel?

n.v.t.

Past een en ander in de reguliere begroting of zijn hier incidenteel / structureel extra middelen voor nodig?

n.v.t.

Hoe gaan we dit besluit een vervolg geven (waaronder communicatie naar buiten toe en planning)?

Na vaststelling van het raadsvoorstel wordt het rapport betrokken bij de verdere inrichting van het raadswerk gedurende de raadsperiode 2026-2030. De aanbevelingen worden, voor zover van toepassing, betrokken bij:

- het uitvoeren van het raadsprogramma;
- de werkwijze van de raad en het vergaderstelsel;
- het inwerkprogramma voor nieuwe raadsleden;
- de ondersteuning door de griffie;
- de verdere ontwikkeling van de bestuurscultuur en het politieke debat.

Eventuele prioriteiten die de raad naar aanleiding van het rondetafelgesprek heeft vastgesteld, worden hierbij betrokken.

Beslispunten:

1. De volgende punten uit het rapport vast te stellen als prioriteit:
 - Versterk focus en prioritering;
 - Organiseer het politieke gesprek eerder in het proces;
 - Versterk de kaderstellende rol;
 - Verbeter de vindbaarheid en bruikbaarheid van informatie.

RAADSVOORSTEL

2. De aanbevelingen, voor zover deze betrekking hebben op de gemeenteraad, het presidium, de auditcommissie en de griffie, te betrekken bij de verdere inrichting van het raadswerk gedurende de raadsperiode 2026-2030.

Heeze-Leende,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN HEEZE-LEENDE,

De griffier,

De voorzitter,

C.E. Bos

T.M. Heldens